

Lummelampikorento

Bred kärrtrollslända

Leucorrhinia caudalis

Luontodirektiivin laji (liite IV)

BOR suojelutaso suotuisa

Koodi: 1035

Rauhoitettu (LSA 471/2013)

Rauhoitettu Ahvenanmaalla (ÅFS 113/1998)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): elinvoimainen (LC)

Kuva: Mia Malin

Luonnehdinta

Lampikorennot ovat suhteellisen pieniä ja sirorakenteisia, ja niillä kaikilla on valkoinen naama. Lummelampikorennon takaruumiin pituus on 23–26 mm, ja takasiiven pituus 29–33mm. Laji on yleisväriltään hyvin tumma. Takaruumiin keskiosa on etuosaa vaaleampi, ja perälisäkkeet ovat valkoiset. Naaras on musta pienin oranssinkeltaisin kirjailuin, ja siipitäplät ovat mustat. Koiraskin on musta, mutta takaruumiin keskiosat ovat sinihärmäiset. Koiraan siipitäplät ovat yleensä päältä valkeat ja alapuolelta mustat. Lummelampikorento muistuttaa muita lampikorentoja (*Leucorrhinia* spp.) ja erityisesti sirolampikorentoa (*L. albifrons*). Lummelampikorennon takaruumis on päästään leventynyt ja nuijamainen, tämä piirre erottaa lajin muista lampikorennoista. Lummelampikorennon päälentokausi ajoittuu kesäkuun puolivälistä heinäkuun loppupuolelle.

Elinympäristö ja levinneisyys

Lummelampikorento on melko harvinainen laji. Sen tapaa varmimmin Etelä- ja Keski-Suomessa, etenkin Päijät-Hämeessä. Lummelampikorento elää rehevillä pikkujärvillä ja lammilla, missä kasvaa runsaasti lummetta (*Nymphaea* spp.) ja ulpukkaa (*Nuphar* spp.). Lajin koiraat puolustavat pientä reviiriä, johon kuuluu usein yksi lumpeen tai ulpukan lehti. Lummelampikorentoa ei juuri tapaa vesialueiden ulkopuolelta, eikä rannaltakaan, sillä yksilöt pysyttelevät kauempana kelluslehtisten kasvien vyöhykkeessä. Lajin toukkia on löydetty vain muutamia kertoja lammista ja pikkujärvien lahdista noin puolen metrin syvyydeltä tai syvemmältä.

Nykytila ja uhkatekijät

Lummelampikorento on hävinnyt joiltain vanhoilta havaintopaikoilta, toisaalta sitä on löydetty kokonaan uusilta alueilta. Tämä merkinnee sitä, ettei laji ole harvinaistunut Suomessa. Uusien esiintymien löytyminen ja vanhojen häviäminen johtuu todennäköisesti lajin taipumuksesta asuttaa tiettyssä umpeenkasvun vaiheessa olevia elinympäristöjä. Vesistöjen jatkuva umpeenkasvu takaa lummelampikorennon sopivien elinympäristöjen olemassaolon. Toisaalta järvien ja lampien rehevöityminen ja liiallinen umpeenkasvu ovat uhka lajille, samoin järvien ja lampien kunnostukset virkistyskäyttöä varten.

Hoitosuositukset

Lummelampikorennon lisääntymispaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Paikoitellen lajin elinympäristöjen säilyttäminen saattaa edellyttää järvi- tai lampien aktiivisia kunnostus- ja hoitotoimenpiteitä liiallisen umpeenkasvun estämiseksi. Kyseeseen tulee esimerkiksi vedenpinnan nosto, ruoppaus tai kasvillisuuden poisto niittämällä. Suojelutoimissa on tärkeää tunnistaa, kuinka hyvin elinympäristö sopii lummelampikorennon lisääntymiseen. Lintuvesikunnostuksia suunniteltaessa täytyy huomioida myös lummelampikorennon vaatimukset.

Lähteet

Karjalainen, S. 2010. Suomen sudenkorennot. Tammi, Helsinki. 239 s.

Korkeamäki, E. & Jokinen, S. 2001. Kaakkois-Suomen uhanalaiset ja harvinaiset sudenkorennot – elinympäristöt ja suojelu. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus. Alueelliset ympäristöjulkaisut 217. 29 s.

Sudenkorento.fi. 2013. Suomen Sudenkorentoseuran verkkosivut. www.sudenkorento.fi > Suomen sudenkorentolajit.